

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.76

29.3.2018.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 75. sednice Komisije za žalbe, održane 29.3.2018. godine, sa početkom u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni članovi Komisije: Zlatko Čobović, Stojan Marković, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Vera Barišić-Popović, Petar Jeremić, Ivana Stjelja, Vera Didanović, Dragan Đorđevići Nevena Krivokapić.

Odsutni članovi Komisije: Ljiljana Smajlović

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu, Dušan Kovačević iz advokatske kancelarije Živković Samardžić

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Srđana Nonića na tekst objavljen na portalu „Niškevesti.rs“
2. Razmatranje žalbe Jasmine Prodanović na tekstove objavljene u listu „Palež“
3. Razmatranje žalbe Udruženja ljubitelja reke Save „Zeleni raj“ na tekst objavljen na portalu „Espresso“
4. Razmatranje žalbe Olivera Zekić na tekst objavljen u listu „Danas“
5. Razmatranje druge žalbe Olivera Zekić na tekst objavljen u listu „Danas“

Na početku sednice generalna sekretarka je obavestila članove Komisije da je podnosilac žalbe koja je takođe bila na dnevnom redu, Grad Zaječar, odustao od toga da Komisija razmotri žalbu na tekućoj sednici nakon što je portal „Glas Zaječara“ ponudio objavljivanje odgovora na sporne tekstove.

1. Srđan Nonić, glavni trener kluba „Oxigen“ podeo je žalbu zbog toga što je, po njegovom mišljenju, sporni tekst napisan samo na osnovu paušalnih tvrdnji anonimnih izvora, čime su čitaoci dovedeni u zabludu da klub radi nešto protivno pravilnicima i zakonima, ističući i da novinar nije imao originalne aplikacione formulare za projekte koje navodi, ne poznaje sistem finansiranja sporta i nije konsultovao nikoga povodom toga. U toku rasprave, Petar Jeremić je ocenio da Kodeks nije prekršen, da je novinar preneo Nonićevu izjavu, a zatim je u okviru teksta objavljeno i saopštenje u kojem je detaljno izneo svoju verziju priče. On je, međutim, po svemu sudeći, želeo da se uopšte ne piše o toj temi, što je neprihvatljivo uticanje na uređivačku politiku. Sličnog mišljenja je bila i Vera Didanović, koja je navela da je redakcija imala informacije da je Nonić zloupotrebio svoju poziciju, a

da je on dobio priliku da veoma detaljno objasni svoj stav. Nevena Krivokapić je takođe istakla da u tekstu ne vidi ništa problematično, jer postoje „obe strane“, redakcija je imala i uvid u dokumente, pa tekst nije napisan samo na osnovu anonimnih izvora, kako on tvrdi, a objavljen je i veoma opširan odgovor. Nakon rasprave, Komisija je jednoglasno odlučila da „Niške vesti“ nisu prekršile Kodeks novinara.

2. Advokati Jasmine Prodanović podneli su žalbu zbog tri teksta, smatrajući da su njima prekršene odredbe Kodeksa koje se odnose na obavezu poštovanja dostojanstva i integriteta ljudi o kojima se piše, istinitost izveštavanja, novinarsku odgovornost i pažnju. Članovi Komisije za žalbe zaključili su da je ponovo reč o tekstovima po kojim je list „Palež“ već prepoznatljiv Komisiji, a koji su napisani isključivo sa ciljem da se neko uvredi i diskredituje. Petar Jeremić je ocenio da su u svim tekstovima iznete neosnovane optužbe i klevete, dok su Dragan Đorđević i Vlado Mareš naglasili da list vodi kampanju protiv novinarkе Jasmine Prodanović, jer im se ne dopada tema o kojoj je pisala, i targetira je. Ivana Stjelja je rekla da misli da ipak nije reč o diskriminaciji, kako je navedeno u žalbi, jer neko može biti diskriminisan samo na osnovu nekog ličnog svojstva, kao i da nije sigurna ni da je reč o govoru mržnje. Posle diskusije, Komisija je jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 2,4 i 5 odeljka Istinitost izveštavanja, kao i tačka 1 odeljka Odgovornost novinara i tačka 1 odeljka Novinarska pažnja i izrekla listu javnu opomenu.

3. Predstavnik Udruženja ljubitelja reke Save „Zeleni raj“ Vojislav Mandić podneo je žalbu Savetu za štampu, navodeći da se u tekstu na nedostojan način kvalifikuju vlasnici objekata, koji se, između ostalog, nazivaju „bahatim idiotima koji divljaju po nasipu i džukelama od čijih telohranitelja možete da 'fasujete' batine“. Članovi Komisije su upoznati i sa pokušajem da se problem reši medijacijom, na predlog urednika „Espresa“, ali da podnosilac žalbe, iako je u međuvremenu objavljenonjihovo saopštenje, kao odgovor na tekst, nije bio zadovoljan ishodom razgovora, te je ostao pri zahtevu da Komisija razmatra žalbu. Petar Jeremić je, u toku rasprave, rekao da je u dilemi jedino zato što je portal objavio odgovor, ali da inače nema nikakve sumnje da je tekstom prekršen Kodeks. Ovo je, istakao je, sve samo ne novinarstvo, tekst je pun govora mržnje, a iz njega ništa ne saznajemo - ni ko je gradio, ni zašto je to problem, ni koji su zakoni prekršeni...Vlado Mareš bio je drugačijeg mišljenja, ocenivši da u ovom slučaju javni interes nalaže da se o toj temi piše, pa i na ovakav način, jer to može da pomogne da se „prizovemo pameti“. Potpuno je neshvatljivo i nenormalno, rekao je, da se nešto gradi tamo gde to apsolutno nije dozvoljeno i na to svakako treba ukazati, pa u poređenju sa tim gubi značaj to kako je tekst napisan, Zlatko Čobović je takođe ocenio da je tekst loše napisan i da su upotrebljeni prejaki izrazi, zbog čega je eventualno prekršena odredba Kodeksa koja se odnosi na poštovanje etike i kulture javne reči, ali da se ovakom žalbom skreće pažnja sa suštine, a to je da niko koje tamo sazidao objekat niti ima ikakvu dozvolu za gradnju, niti može da je dobije. Zato, rekao je, ovakav način pisanja može da se shvati i kao krajnja nužda u revoltu, te Komisija ne treba da dozvoli da „zbog pet ružnih reči“ odluči da je prekršen Kodeks i da time da povod bespravnim graditeljima da kažu da o ovom problemu ne treba ni da se piše. Vera Barišić je podsetila da je Komisija nedavno razmatrala tekst koji se odnosio na zagovornike nevakcinisanja

dece, koji je bio pun teških reči i da je zaključila da Kodeks ipak nije prekršen, jer novinar ima pravo da iznese svoje ocene. Petar Jeremić je rekao da se ne slaže sa tim da zbog važnosti teme treba da se zažmuri na kršenje Kodeksa, posebno jer tekst stigmatizuje sve vlasnike tih objekata i poziva na nasilje nad njima. Vera Didanović je rekla da se upravo ovakvim tekstovima nanosi šteta nesumnjivom javnom interesu da se spreči divlja gradnja, jer se nigde ne iznose nikakvi argumenti, iako ih ima jako mnogo. Stojan Marković je, međutim, rekao da nije uloga članova Komisije da „treniraju strogoću“, naročito zbog toga što bi se iz odluke da je prekršen Kodeks mogao izvesti zaključak da su divlji graditelji u pravu. Dodao je da ako neko piše desetak puta o jednom problemu ne mora u svakom tekstu da iznosi iznova sve argumente i da opisuje problem. U ovom slučaju dat je plastičan i životan opis stanja, ukazano je na divljaštvo. Jeremić je istakao da Komisija treba da postavlja standarde i postavio pitanje da li Komisija treba da kaže da je tekst u skladu sa Kodeksom zato što podnosioci žalbe rade nešto nezakonito. Tamara Skrozza je rekla da je u Kodeksu najbitniji javni interes, koji opravdava „skoro pa sve“. Navela je da će ostati uzdržana prilikom glasanja jer ne želi da učestvuje u ratu između uredništva „Espresa“ i podnosilaca žalbe u kojem se zloupotrebljava Komisija. Ona je naglasila da je tekst jako loš, ali da je tema veoma važna, kao i daje očigledno došlo do neke eskalacije sukoba između portala i vlasnika objekata, te da zbog toga ne želi da učestvuje u nečemu što prevazilazi nadležnost Saveta. Po okončanju rasprave, „za“ odluku da je Kodeks prekršen glasao je jedan član Komisije, „protiv“ su bila tri, dok je šest članova bilo uzdržano, pa nije bilo potrebne većine od osam glasova ni za jednu odluku.

4. i 5. O dve žalbe Olivera Zekić Komisija je vodila objedinjenu raspravu, s obzirom na to da je i redakcija lista „Danas“ poslala jedinstven odgovor. Tamara Skrozza je istakla da je u dilemi da li da uopšte učestvuje u odlučivanju s obzirom na to da je Olivera Zekić pre nekog vremena najavila tužbu protiv nje, kao i da je njeno mišljenje o postupku Olivera Zekić (o čemu je i sama pisala), a koji je doveo do Lekićevog teksta, onemogućava da sasvim objektivno procenjuje. Naglasila je da smatra da je čin Olivera Zekić zaslužio mnogo više tekstova i kolumni, a „Danas“ joj je omogućio da u više navrata odgovori na sve što je Slaviša Lekić napisao, i ona je to uradila, ne baš biranim rečima. Prilikom da odgovori dobio je i Ivan Radovanović, pa je i Lekić mogao da se žali Savetu na njihove tekstove. Vlado Mareš je rekao da potpuno podržava sve što je navedeno u odgovoru glavnog urednika lista, dodajući da Komisija ne može da se izjašnjava o kršenju Kodeksa u dva teksta na koja su podnete žalbe, bez uzimanja u obzir konteksta u kojem su nastali, odnosno da je povod bio to što se Olivera Zekić uključila u strategiju vlasti da ruši dijalog. Da Kodeks nije prekršen ocenili su i Stojan Marković i Zlatko Čobović, koji je dodao da je ostao nejasan samo detalj koji se odnosi na navodno uzimanje avansa od 5000 evra za koji autor nije hteo da navede izvor, ali da će, ako slučaj dođe do suda to morati da uradi, pa će se i to razjasniti. Petar Jeremić je imao suprotno mišljenje – da Kodeks jeste prekršen, jer su iznete neosnovane optužbe, pre svega kad je reč o tih 5000 evra za koje ne postoji nikakav dokaz. Takođe, kako je dodao, Lekić je već prvom rečenicom Zekićevu doveo u vezu sa Ćićolinom, tako da nisu tačne ocene redakcije da ni na koji način nije insinuirano da je poredi sa porno glumicom. On je rekao i da je nesporno da je ona dala povod

Lekiću da o njoj piše, kao i da je očigledno reč o sukobu između njih dvoje koji postoji od ranije. Po završetku diskusije, Komisija je sa devet glasova „za“ i jednim „protiv“ odlučila da „Danas“ nije prekršio Kodeks. Članovi Komisije glasali su na isti način i kad je reč o drugoj žalbi.

Sednica je završena u 19.25 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajući

Vlado Mareš